

SZEGEDI ÍTÉLŐTÁBLA
Pf.I.20.022/2016/2. szám

A Szegedi Ítéltábla a dr. Patócs Ilona ügyvéd által képviselt **felperes neve(címe)** szám alatti lakos (tartózkodási helye: **(címe)**) felperesnek – a **(jogtanácsos neve)** jogtanácsos által képviselt **alperes neve (címe)** alperes ellen kártérítés iránt indított perében a Kecskeméti Törvényszék 2015. október 27. napján kelt 5.P.20.868/2015/20. számú ítélete ellen a alperes részéről 21. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán lefolytatott másodfokú eljárásban meghozta a következő

Í T É L E T E T :

Az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, megfellebbezett rendelkezését **részben megváltoztatja** és az alperest terhelő marasztalás összegét 100.000,- (Egyszázezer) Ft-ra és annak elsőfokú ítélet szerinti mértékű és tartamú kamataira leszállítja.

A felperest terhelő elsőfokú eljárási költség összegét 70.000,- (Hetvenezer) Ft-ra felemeli.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja azzal, hogy az 500.000,- (Ötszázezer) Ft-ot meghaladó felperesi keresetet az elsőfokú ítélet szerint elutasítottak tekinti.

Kötelezi a felperest, 15 nap alatt fizessen meg az alperesnek 15.000,- (Tizenötezer) Ft másodfokú eljárási költséget.

A le nem rótt 40.000,- (Negyvenezer) Ft fellebbezési eljárási illeték az állam terhén marad.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I N D O K O L Á S :

A felperes **(év)** október 10. és december 30. napja között az alperesi büntetés-végrehajtási intézetben szabadságvesztés büntetését töltötte. **(Év)** október 14-én átadta az alperes bv orvosa részére a rendelkezésére álló teljes orvosi dokumentációt, melyből kitűnt, hogy extrem lipidaemia betegségben szenved. Az orvos két nappal később a felperest a **(város neve)**-i Büntetés-végrehajtási Központi Kórházba küldte, ahol az eddigi kezelés folytatását javasolták zsírmentes diéta mellett, majd visszaillesztették az alpereshez. Itt október 17-21. közt napi 160 gramm szénhidrát tartalmú zsírmentes étkezést biztosítottak számára, ezt követően azonban zsírszegény diétára állították át.

Az alperes további két alkalommal kezdeményezte a felperes vizsgálatát a **(város neve)**-i Kórházban, ahol november 6-án megállapították, hogy vérzsírederményei emelkedtek, a diéta szigorítása szükséges. Az eddigi gyógyszeres kezelés folytatása mellett ezért 200 gramm/nap szénhidrát és minimális zsírtartalmú étrendet javasoltak azzal, hogy annak összeállítását a kórház dietetikusától kell kérni. A december 11-i vizsgálat azt állapította meg, hogy tovább emelkedett a vérzsír-, illetve a vércukorszint, ezért is a speciális étrend a kívánatos.

A felperes (év) november 21-én kezdeményezte – egészségi állapotára hivatkozva – büntetése végrehajtásának félbeszakítását, amelyet a BVOP (év) december 16-i határozatával elutasított arra hivatkozva, hogy az orvosszakmai szempontból nem megalapozott. A felperesnek a határozat ellen benyújtott panaszát a Belügyminisztérium közigazgatási államtitkára elutasította.

Az alperes a (város neve)-i Központi Kórház javaslatára kezdeményezte a felperes áthelyezését a fiatakorúak (város neve)-i BV Intézetébe, ahol az előírt diéta tartható. Az áthelyezés december 30-án megtörtént.

A felperes az alperesnél végrehajtott fogvatartása alatt az intézet B épület földszint 3. számú 29 m²-es zárkájában volt elhelyezve további 9 fővel együtt. Összesen négy alkalommal szállították az alperes szállító járművével, ami biztonsági övekkel nem rendelkezett, a fogvatartottak be- és kiszállítását egy ajtó szolgálta.

A felperes keresetében 2.000.000,- Ft nem vagyoni kártérítés és kamatai megfizetésére kérte kötelezni az alperest. Előadása szerint azzal, hogy nem az egészségi állapotának megfelelő zsírmentes diétát biztosítottak számára, megsértették a megfelelő egészségügyi ellátáshoz és ételmezéshez való jogát. Kifogásolta azt is, hogy a fogvatartottakat szállító jármű nem rendelkezett biztonsági övvel és hiányzott mindkét oldali ajtó. Ezzel – álláspontja szerint – közvetlenül sérült az élethez, egészséghez, valamint az emberi méltósághoz való joga. Hivatkozott továbbá arra, hogy túlsúlyolt zárkában került elhelyezésre, amely sértette az emberi méltósághoz, valamint a testi és lelki egészséghez fűződő személyiségi jogát.

Az alperes elsődlegesen a per megszüntetését kérte, utalva arra, a felperes a kár elhárítására alkalmas rendes jogorvoslati lehetőségeket nem vette igénybe. Érdemi ellenkérelme a kereset elutasítására irányult. Előadta, felróhatóság nem terheli, hiszen 3 alkalommal is szakorvosi felülvizsgálatra küldte a felperest a büntetés-végrehajtás központi kórházába, hogy ott megkaphassa az egészségügyi állapotának megfelelő kezelést, étkeztetést, visszaszállítását követően pedig a végleges átszállítása érdekében is intézkedett. A szállítással, valamint az elhelyezéssel kapcsolatos felperesi állítások kapcsán szintén hivatkozott felróhatósága hiányára.

Az elsőfokú bíróság ítéletével 500.000,- Ft és járulékai megfizetésére kötelezte az alperest. Határozatának indokolásában rámutatott, téves az alperes Pp. 130. § (1) bekezdés c) pontjára történő hivatkozása figyelemmel arra, hogy a felperes kártérítési igényét az (év) október 10- december 30. közti időszakban történt jogsértésekre alapozta, amikor a 13/1996. (XII.23.) IM rendelet volt hatályban. Ennek 1. § (2) bekezdése lehetőséget ad a fogvatartott számára a bíróság előtti közvetlen igényérvényesítésre, ha a kártérítési határozat meghozatala előtt szabadul. A felperes kártérítési igényét az elévülési időn belül érvényesítette. Kiemelte, a fogvatartottak egészségügyi ellátásáról szóló 5/1998. (III.6.) IM rendelet 7. § (2) bekezdése előírja, hogy a bv orvos írásbeli javaslata alapján a fogvatartottat kímélő, pót-, illetve diétás ételmezésben kell részesíteni, míg a Büntetés-végrehajtás Országos Parancsnokának 0266/1996. (IK.Bv.Mell.7.) OP intézkedése is arról rendelkezik, hogy a fogvatartott egészségi állapotának megfelelő ételmezést a fogvatartás teljes időtartama alatt minden bv intézetben biztosítani kell. Az alperes viszont annak ellenére, hogy a felperes hiperlipidaemia megbetegedés miatt speciális zsírmentes étrendet igényelt, azt csak egy hétig biztosította, ezt követően csak zsírszegény diétát. Tény, hogy a felperes maradandó egészségkárosodást nem szenvedett, azonban mindaddig, amíg az alperesi büntetés-végrehajtási intézetben tartózkodott, laboreredményei romlottak, tehát betegsége erősödött. Nem fogadta el az alperesi védekezést tekintetben, hogy nem tudta a zsírmentes diétát biztosítani, hiszen e kötelezettségének egy hét időtartamban képes volt eleget tenni. Értékelve azt is, hogy az alperes rendszeres orvosi ellenőrzést biztosított a felperes számára és intézkedett a speciális étkeztetésre lehetőséget adó intézménybe történő áthelyezéséről, a nem vagyoni kártérítés mértékét 500.000,- Ft-

ban határozta meg.

A zárka túlsúlyfolttsága miatti felelősséget nem állapította meg, mivel az alperest befogadási kötelezettség terhelte, ami magatartásának felróhatóságát kimentí.

Szintén alaptalannak minősítette a felperes hivatkozását a szállító járművek tekintetében, mert a szállítás módjával kapcsolatban konkrét sérelem nem érte.

Az ítélet ellen az alperes terjesztett elő fellebbezést, amely annak részbeni megváltoztatására és a kereset elutasítására irányult. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság nem értékelte kellőképpen az alperes felróhatósága kapcsán a **(személy 1 neve)** élelmezésvezető által előadottakat. Hivatkozott továbbá a felperes által is aláírt **(év)** október 17-i meghallgatási jegyzőkönyvre, melyből kitűnik, nem a bv intézet hibája, hogy a **(város neve)**-i Központi Kórház a bv intézet orvosának beutalása ellenére nem látta szükségét a felperes kórházi körülmények között történő elhelyezésének. Kérte értékelni, hogy a felperes átszállítási kérelmet annak ellenére nem terjesztett elő, hogy erre a lehetőségre a bv intézet vezetője jegyzőkönyvi meghallgatása során is figyelmeztette.

A fellebbezés **részben alapos.**

Az állított jogsértés időszakára tekintettel a jogvita elbírálására a régi Ptk. (1959. évi IV. törvény) szabályait kell alkalmazni.

A Ptk. 75. § (1) bekezdése szerint a személyhez fűződő jogokat mindenki köteles tiszteletben tartani. E jogok a törvény védelme alatt állnak. A személyhez fűződő jogokat a törvény nem tartalmazza kimerítően, azok felsorolása a Ptk.-ban nem tekinthető taxatívna, külön is nevesíti azonban – egyebek mellett – az egészséghez fűződő jogot 76. §-ában. Személyiségi jogsértés esetén a sérelmet szenvedett fél a Ptk. 84. § (1) bekezdés a)-e) pontjaiban rögzített objektív, illetve szubjektív (kártérítési) jogkövetkezmények alkalmazását követelheti. A felperesi kereset ez utóbbira irányult. Mivel tartalmilag arra hivatkozott, hogy az alperesi bv intézet a közhatalom gyakorlása során, azzal összefüggésben sértette meg az egészséghez fűződő személyiségi jogait, nem vagyoni kártérítés iránti igényének megalapozottságához a Ptk. 84. § (1) bekezdés e) pontjának utaló szabálya folytán a deliktális kárfelelősség Ptk. 339. § (1) bekezdésében rögzített általános és a 349. § (1) bekezdés szerinti speciális feltételek megvalósulását kellett bizonyítania. A felelősség alóli mentesüléshez vezethet valamely jogellenességet kizáró körülmény fennállta, illetőleg a felróhatóság hiánya az alperes oldalán. A felperes a Bvtvr. 46. § (1) bekezdés b) pontjában, a 6/1996. (VII. 12.) IM rendelet (Vhr.) 147. § (4) bekezdésében valamint a fogvatartottak egészségügyi ellátásáról szóló 5/1998. (III. 6.) IM rendelet 7. § (2) bekezdésében foglalt előírások megsértését jelölte meg jogellenes magatartásként.

Oszttja az ítéltábla az elsőfokú bíróság álláspontját atekintetben, hogy az alperes a zsírmentes diéta helyett zsírszegény diéta biztosításában álló – bv intézetekre irányadó jogszabályokban rögzített – kötelezettségének elmulasztása kapcsán a felróhatóság alól teljes körűen nem tudta magát kimenteni. Az a tény, hogy – még ha nehézségek árán is – egy héten keresztül zsírmentes diétát biztosított a felperesnek azt támasztja alá, hogy a kereset jogalapjaként megjelölt jogszabályi kötelezettségének objektíve eleget tudott volna tenni. Így legalább attól kezdve újra az előírt zsírmentes diétán kellett volna tartania a felperest, amikortól leletei ismételtlen romló értékeket mutattak **((év)** november 6.). Eddig az időpontig felelőssége menthető, hiszen annak próbakénti alkalmazását a felperes halasztás iránti kérelméhez **((város 2 neve)**-i Járásbíróság 10.B.6/2011/16. szám, amely jelen iratok közt 14. sorszám alatt szerepel) csatolt, **(szakértő neve)** által készített szakvélemény sem zárta ki annak 2. pontjában. Az eredmények romlását látva azonban ismét vissza kellett volna térnie a zsírmentes étkeztetésre. Értékelni kell ugyanakkor azt is, hogy ezen kívül az alperes – lehetőségeihez képest – minden általában elvárható megtett jogszabályi kötelezettségei

teljesítése érdekében: a felperest többször, rendszeresen szakorvosi vizsgálatra utalta be és lépéseket tett végleges áthelyezése érdekében olyan intézménybe, ahol megfelelő ellátását biztosítani tudják. Lényeges továbbá, hogy a felperest az alperes mulasztásával okozati összefüggésben súlyos, maradandó vagy tartós egészségromlás nem érte, csupán időszakosan romlottak laborértékei. Egészséghez fűződő személyiségi joga tehát igen csekély mértékben sérült, esetében maradandó hátrány nem következett be.

Észlelte ugyanakkor, hogy az elsőfokú bíróság ítéletének rendelkező részében elmulasztott rendelkezni a felperes keresetének 500.000,- Ft-ot meghaladó részének elutasításáról, amely döntése azonban az ítélet indokolásából egyértelműen kitűnik. Ezért az ítélőtábla úgy tekintette, hogy azt az elsőfokú bíróság elutasította, egyben ezt a másodfokú határozat rendelkező részében is kimondta.

A megváltozott pernyertességi-pervesztességi arányoknak megfelelően (Pp. 81. § (1) bekezdés) felperest terhelő, elsőfokú eljárásban felmerült eljárási költség összegét felemelte. A nagyobb részt eredményesen fellebbező alperes a másodfokú eljárásban pernyertesnek tekintendő, ezért ugyanezen jogszabályhely alkalmazásával kötelezte a felperest az alperes másodfokú eljárásbeli jogi képviselőjével összefüggő költségeinek viselésére, amelyet a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés a) pontja, valamint (5) és (6) bekezdései alapján, a kifejtett tevékenységgel arányosan állapított meg.

S z e g e d, 2016. május hó 13. napján